

Sanat Eğitiminde Yarışmaların Önemi ve Muammer Çakı Seramik Yarışması

Oya UZUNER

Yard.Doç.,

Anadolu Üniversitesi

Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü

Öğretim Üyesi

Sanat eğitimi, sanatın toplumda yaygınlaştırılmasının belki en önemli kısmı olmakla birlikte aslında küçük bir aşamasını oluşturmaktadır. Sanatın toplumun tüm kesimlerinde paylaşımını sağlayabilmek, ancak nicelik ve nitelikli bir çok koşulun birlikteliğiyle sağlanabilir. Kapsamlı düşünüldüğünde, sanat eğitimi veren üniversitelerin sorumluluk alanları oldukça genişlemektedir. Özellikle ülkemizin kültürel alt yapısı göz önüne alındığında bu durum daha da önem kazanmaktadır.

Son on yılda sayıları hızla çoğalan sanat eğitimi veren fakülteler, sanatçı adayları gençleri yetiştirmenin yanı sıra, kısaca sanatın topluma açılımı olarak adlandırdığımız, üretilen teknik, teorik, pratik ve estetik birikimin hayata aktarımı çalışmalarını da geliştirmek zorundadırlar. Bu çalışmalar, fakültelerin ürünü olan genç sanatçıların toplumda yer alabilmelerini sağlayacak kültürel zemini hazırlama çalışması olarak da tanımlanabilir.

Sanat alanındaki birikimin çoğaltılması ve kültürün paylaşım yöntemleri olarak anahtar görevi üstlenen ortamlar; sergiler, seminerler, konserler, gösteriler, sempozyumlar ve yarışmalar gibi etkinliklerdir. Ülkemiz açısından bakıldığında bu etkinliklerin yine üniversiteler tarafından çoğaltılarak düzenlenmesi gerekliliği açık olarak görülmektedir. Bu çabalar toplumsal eğitimi geliştirecek kültürel etkinlikler olarak tanımlanabilir.

Sanat alanındaki yarışmalar, sanat eserinin yarıştırlıp yarıştırlamayaca-

*Esra Kokurcan,
Çini Dalı Başarı Ödülü, 2001*

*Betül Demirezen,
Çini Dalı Başarı Ödülü, 2001*

*Sıraç Tütüncü,
Endüstriyel Dal Başarı Ödülü, 2001*

*Benek Çiçek Elbistanlı,
Serbest Dal Başarı Ödülü, 2001*

*Tuba Korkmaz,
Serbest Dal Başarı Ödülü,
2002*

*Melahat Öztürk,
Serbest Dal Başarı Ödülü,
2002*

*Nadire Ulusal,
Çini Dalı Başarı Ödülü,
2002*

*Esra Köseaydın,
Çakı Ailesi Özel Ödülü,
2002*

ğı sorusuna sürekli açık olmakla birlikte, öğrenci, eğitici, izleyici, toplum, sektör gibi bir çok farklı grup için öğretici sonuçlarıyla çok yararlı ve gerekli etkinliklerdir.

Öğrenci açısından bakıldığında, sanat alanında düzenlenen yarışmalar bir anlamda eğitimde elde edilen birikimin özgür olarak sınanmasına olanak vermektedir. Ayrıca bu yolla öğrenci birikimini eğitimcilerinin dışındaki ortamlarda da değerlendirme şansı elde etmektedir. Genç sanatçı, kendisinin ve belki de eğitimcilerinin göremediği ayrıntıları yakalamasının, ileriye dönük olarak belirleyeceği çizgiyi saptamasının deneyimlerini yarışmalarda geliştirebilir. Nitekim sanatçıların bir çoğu gençlik dönemlerinde yarışmalardan önemli deneyimler kazanmışlardır. Bu birikimler bazıları için daha sağlıklı bir sanat dili oluşturmalarında, özgün ve zengin ifade gücü kazanmalarında en az eğitim kurumlarında edinilen birikim kadar etkili olmuştur.

Fakülteler ve eğitimciler açısından bakıldığında, yarışmalar öncelikle sanatın en önemli gereksinimi olan yeni paylaşım zeminlerinin geliştirilmesini sağlamaktadır. Bu sayede bölümler, fakülteler, üniversiteler, kamu kurumları, sanayi kolları gibi bir çok farklı kurum işbirliği yaparak diyalog ortamları oluşturmaktadır.

Yarışmaların ders için üretilen (ödev) çalışmaların dışında ürün gelişimine yönelik özendirici enerjiler oluşturduğu açıktır. Bu durumun başka bir olumlu yanı da alanında üretken adayların belirlenmesine fırsat oluşturmalarıdır. Yarışmaların sağladığı diğer bir olumlu gelişme de bazı yarışmalarda sınırlı konu veya malzeme koşullarının kısıtlayıcılığının, bir çok farklı sanatçı tarafından yorumlanması ile sanatsal yaklaşım çeşitliliği ve zenginliğinin paylaşılabilmesidir. Özellikle seramik alanının geniş bir yelpazeye yayılan sanayi kollarıyla birlikte düşünüldüğünde, bu alanda işbirliğinin önemini yeniden kavramak yararlı olacaktır. Hayatın birçok alanına kullanım nesnesi olarak girmiş seramik malzeme, teknik ve estetik olarak genç ve yaratıcı fikirlere belki tüm sanat dallarına kıyasla daha çok gereksinin duymaktadır. Seramik alanında gerçekleştirilecek sanat ve tasarıma yönelik yarışmalar doğru ilkelerle oluşturulduğu sürece eğitimciden öğrenciye, sektör-

*Wataru Nagase,
Torna Dalı Başarı Ödülü,
2003*

Kei Hoashi, Serbest Dal Başarı Ödülü, 2003

*Zübeyde Toraman,
Çakı Ailesi Özel Ödülü,
2003*

deki elemandan, toplumdaki bireye kadar tüm katmanların yararlanacağı gelişmeleri sağlayabilir.

Ayrıca her sistem sağlıklı sürebilmesi için kendine genç kadrolar yetiştirmek zorundadır. Bütün bu gereksinimler özünde sanayi ve üniversite işbirliğinin daha çok geliştirilmesi ile giderilebileceklerdir. Tüm sistemlerin kendini yenilemeye gereksinimi olduğu açıktır. Bunun yolu paylaşım alanlarının geliştirilmesi ile diyalogların çoğaltılmasına dayanmaktadır. Seramik sanatının kapsamlı alanlarına yönlendirilecek genç kadrolar, diyaloglar sayesinde daha sağlıklı gelişebilirler.

Tüm bu yararlılıklarının yanı sıra, başarının ödüllendirilmesi gibi çok önemli bir ilkenin de yarışmalar sayesinde yerine getirilebilmesi olasıdır.

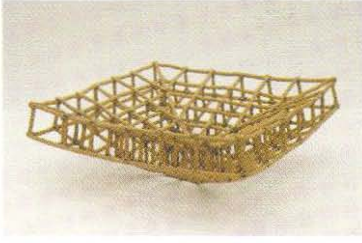
Muammer Çakı Seramik Yarışması, yukarıda belirtildiği gibi salt öğrencinin eğitimden sorumlu olmadığını bilincinde olan ve sanatı daha geniş alanlara ulaştırmayı amaç edinen Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümünün, Anadolu Üniversitesi rektörü Engin Ataç' ın desteği ile

*Semih Kaplan,
Çini Dalı Başarı Ödülü,
2003*

*Savaş Tombak,
Endüstriyel Dal Başarı Ödülü,
2003*

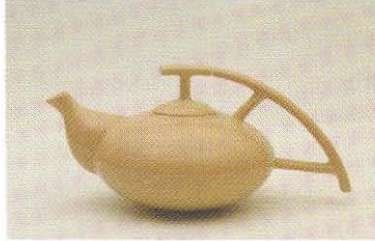

Dilek Alkan Özdemir, Serbest Dal Başarı Ödülü, 2004

Naoka Shimayama, Torna Dalı Başarı Ödülü, 2004

Gökhan Tagay, Endüstriyel Dal Başarı Ödülü, 2004

Sezin Erbil, Çini Dalı Başarı Ödülü, 2004

düzenlediği kültürel bir etkinliktir. Bu etkinlik aramızdan çok erken yaşta ayrılan sevgili meslektaşımız Muammer Çakı adına düzenlenmekte olup, onun eğitici ve sanatçı kişiliğinin yaşatılmasının yanı sıra, gençlerimizi Muammer Çakı gibi çalışkan, ilkel, yerel ve evrensel değerleri sentezleyebilen kapasitede sanatçı adayları olarak yetiştirmek ve çağdaş seramik sanatına yeni eserler kazandırmak amacıyla, ilk olarak 2001 yılında düzenlenmiştir. Serbest Seramik, Endüstriyel Seramik ve Çini olarak üç ayrı dalda düzenlenmeye başlanan yarışmanın konusu serbest bırakılmış, sadece taşıma ve eserleri koruma gibi endişelerle eserlerin boyutlarına sınır getirilmiştir. Jüri; Anadolu Üniversitesi Rektörü, Fakültemizin Dekanı ve Seramik Bölüm Başkanı ile Seramik eğitimi veren kurumların ilklerinden olan, Mimar Sinan Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi gibi dört köklü üniversitenin Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölüm Başkanları ve Seramik Sektöründe konusunda uzman kişilerden oluşturulmuş, Çini dalında 2, Endüstriyel ve Serbest Seramik dalında 1'er ödül verilen yarışmaya ilk yıl beklenilenin üzerinde katılım olmuş, 55 eser sergilenmeye değer bulunmuştur. 2002 yılında düzenlenen yarışmaya katılım bir önceki yıl düzenlenen yarışmayı geçmiş, Serbest Seramik dalında iki ödül, Çini dalında bir ödül ve Çakı Ailesi Özel Ödülü de verilen yarışmada toplam 79 eser sergilenmeye değer bulunmuştur. 2002 yılında "Muammer Çakı 2003 Seramik Yarışması"na uluslararası bir nitelik kazandırılması amaçlanarak, altı yıldır bölümümüzle seramik dalında ortak bir sempozyum gerçekleştirdiğimiz ABD Tacoma Community College, Japonya, Tokyo Güzel Sanatlar ve Müzik Üniversitesi, Çin Tshingua Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrencilerinin de katılımı kararlaştırılmıştır. Yine aynı yıl alınan bir kararla yarışmaya Torna dalı da dahil edilerek yarışma kategorileri dörde çıkarılmıştır. Ayrıca Üniversitemiz tarafından verilen başarı ödülleri yanı sıra kurum ve şahıs özel ödülleri verilebilmesi de kabul edilerek, daha çok sayıda öğrencinin ödüllendirilmesi hedeflenmiştir.

Toplam 118 çalışmanın sergilenmeye değer bulunduğu 2003 Muammer Çakı Seramik Yarışması'nda, Serbest Seramik, Endüstriyel Seramik, Torna ve Çini dallarında 4

başarı ödülü, Çakı Ailesi Özel Ödülü ve altı öğrenciye de Kurum ve Şahıs Özel Ödülleri verilmiştir. Her yıl katılımın katlanarak arttığı Muammer Çakı Seramik Yarışması, 2004 yılı ekim ayında Fakültemizde gerçekleşen, Uluslararası Seramik Sempozyumu ve Sanat Eğitimi Değişim Programı kapsamına alınarak düzenlenmiştir. Sempozyuma katılan diğer ülkeler; Kore Dankook Üniversitesi, Dongduk Kadın Üniversitesi, Ulusal Seul Üniversitesi, İngiltere Surrey Sanat Enstitüsü ve Tasarım Üniversitesi, Avustralya RMIT Üniversitesi, Sanat Tasarım ve İletişim Fakültesi öğrencileri de Muammer Çakı Seramik Yarışmasına dahil edilmiştir. Serbest Seramik, Endüstriyel Seramik, Torna ve Çini dallarında birer başarı ödülü, Çakı ailesi özel ödülü, 14 kurum ve şahıs özel ödülü ve başarı ödülü kazanan öğrencilere birer Elit Sanat Özel Ödülü de verilmiştir. Verilen ödüllerin yanı sıra her yıl bir yarışma katalogu basılarak oluşturulan etkinliğin kalıcı olması sağlanmıştır. Ödül alan çalışmalar ileride kurulması düşünülen seramik müzesinin koleksiyonuna girmeye aday eserler arasında yer almaktadır. 2004 yılından başlayarak iki yılda bir düzenlenecek olan Muammer Çakı Seramik Yarışması toprak sanatına gönül veren sanatçıların, eğitimcilerin ve öğrencilerin desteği ile, sevgili Muammer'in ruhunda barındırdığı barış ve paylaşımcılık özelliğine de son derece uyumlu sonuçlar doğurarak gelişmeye devam etmektedir. Değerli meslektaşımızı saygı ile anıyor, adını yaşatıyoruz.

*S. Veysel Özel,
Çakı Ailesi Özel Ödülü, 2004*